Roll No. .....

E–221

M. A. (Classics) (First Semester)
EXAMINATION, Dec.-Jan., 2020-21

(Compulsory)

Paper First

धर्मशास्त्र पुराणेतिहासौ

Time : Three Hours] [*Maximum Marks : 80*

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. एषु प्रश्नेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं दीयताम्— 10

   (i) दशमहर्षयः के के सन्ति ?

   (ii) पञ्चभूतानि कानि ?

   (iii) 'हेमाण्डम्' अर्थात् किम ?

   (iv) 'काष्ठा' कदा भवति ?

   (v) 'केशान्तः' ब्राह्मणस्य कस्मिन् वर्षे विधायते ?

   (vi) परं तपः कः ?

   (vii) साक्षाद् धर्मस्य लक्षणं किम् ?

2. आपो नारा इति पोक्ताः श्रुत्युक्तः स्मार्त एवं च अस्य वाक्यस्य विवेचना कार्या। 10

   अथवा

   मनुस्मृत्यनुसारं संस्काराणां वर्णनं यथाग्रन्थं लिख्यताम्।

3. निम्नाङ्कितेषु पद्येषु चतुर्णां विवेचनां कुरुत— 20

   (i) आत्मैव देवताः सर्वाः सर्वमात्मन्यपस्थितम्।
   आत्मा हि जनयत्येषाः कर्मयोगः शरीरिणाम्॥

   (ii) लोकानां तु विवृद्धयर्थं मुखबाहुयादतः।
   ब्राह्मणं क्षत्रियं वैश्यं शूद्रं च निरवर्तयत्॥

   (iii) चतुस्यात्सकलो धर्मः सत्यं चैव कृते युगे।
   नाधर्मेणागमः कश्चिन्मनुस्यानुपवर्तते॥

   (iv) सर्वं तु समपेक्ष्येदं निखिलं ज्ञानचक्षुषा।
   श्रुतिप्रामाण्यतो विद्वान्स्वधर्मे निविशेत वै॥

   (v) वैदिकैः कर्माभिः पुण्यैर्निषेकादिर्द्विजन्मनाम्।
   कार्यः शरीरसंस्कारः पावनः प्रेत्य चेह च॥

   (vi) न तिष्ठति तु य पूर्वां नोयास्ते यश्च पश्चिमाम्।
   स शूद्रवद् बहस्कार्यः सर्वस्माद् द्विजकर्मणः।

4. निम्नाङ्कितेषु सूत्रेषु पञ्चानां व्याख्या कार्या— 20

   (i) दायाद्यकाल एकेषाम्

Join our WhatsApp Channel for FREE Question Papers, Syllabus & Exam Updates
More papers: cguniversities.com | Tap here to join
JOIN NOW >

(ii) उदगयन आपूर्यमाणपक्षे पुण्याहे।

(iii) शतं च जीव शरदः सुपर्च्चा रयिं च पुत्तान नुसंव्ययस्वायुस्मतीदं परिछत्स्व पास॥

(iv) सोमः प्रथमो विविदे गन्धर्वो विविद उत्तरः।

(v) प्रदशिक्षणमग्निं पर्याणीयैके।

(vi) पुनः पतिभ्यो जायां दाग्ने प्रजया सहेति।

5. स्थालीपाकस्य जुहोति प्रजापतये स्वहिति। 10

अथवा

पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं 'कुशकण्डिकानिरूपणम्' लिख्यताम्।

अथवा

'वधूप्रवेशे नैमित्तिकानि कर्माणि' यथाग्रन्थं वर्णयत।

6. पारस्करगृह्यसूत्रानुसारं संस्काराणां विवेचनं कुरुताम्। 10

अथवा

पारस्करगृह्यसूत्रस्य परिचयं दत्वा तस्य वैशिष्ट्यं प्रदर्श्यताम्।

Join our WhatsApp Channel for FREE Question Papers, Syllabus & Exam Updates
More papers: cguniversities.com | Tap here to join
JOIN NOW >